

DANI BLANCO

Garbiñe Biurrun Mancisidor

EHUKO
IRAKASLEA,
EPAILEA

Bagoaz

ORAIN BI HILABETE orrialde honetan idatzi nuen artikulua izenburu hau zuen: ETArekin aurka hobeto bizi ote ginen bada? Eta haxe esan ere: “Herri honek hausnarketa sakona eskatu dio ezker abertzale tradizionalari; desagertzea exijitu dio ETARI eta indarkeria mota guztiakin bukatzea –baita Estatuarena ere– ezinbestekotzat jo du etorkizun hori eraiki ahal izateko”.

Artikulu hartan “herria” aipatzen nuen. Orain gehiago zehaztuko dut: 2013ko maiatzean Lokarrik eta Bake Bideak sustatutako Foro Sozialak Bake prozesua bultzatzeko gomendioak eman zituen. Prozesu aberasgarria jarraitu zen: nazioarteko 12 adituren ekarpena eta 500 proposamen zehatz baino gehiago jaso ziren. Abiapuntua eta helmuga hauek dira: bake prozesu sendoaren erronka nagusiei heltzeko oinarritzko adostasunak lortzea arlo desberdinetan. Gomendio horiek, laburrean, hauek direlarik: ETArekin desarmea eta egitura militarren desagetzea; presoan eta iheslarien itzultzea erraztea. Giza Eskubideak bultzatu eta bermatzea; egia eta memoria babestea iraganari zintzotasunez aurre egiteko, biktima guztiak aintzat hartuz eta egia, justizia eta ordaintza eskubideak errespetatuz. Hau guztia etorkizuneko elkarbizitzaren oinarriak finkatzeko.

Ez naiz, ez, ahaztu bi arlo zehatz horietan Espainiako Gobernuari eskatu zitzaionaz. Baina Gobernua mututu da; dagoeneko ETA ez omen da arazoa berarentzat. Aldiz, ETArekin presentzia PPrentzat arazo bihurtu daiteke maiatzeko hauteskundeetarako lehian

Begi bistakoa da gizarteak eta Foro Sozialak egindako planteamenduak erroztzen ari direla. Alde batetik, 2013ko abenduaren 28an EPPK-k egindako Adierazpenean gomendio horiek aintzat hartzeko modukoak direla onartu eta hainbat erabaki jakinarazi zituen. Bestalde, ETAK berak egindako azkeneko Adierazpenetan antzekoa esan du eta, dakigunez, desarmatzeko bidea abiatu du.

Eusko Jaurlaritza eta Euskal Herriko hainbat erakunde Foro Sozialaren gomendioen bidetik doaz, beste ekimen ofizialak jarraituz.

Lehen gomendia, esan bezala, ETARI luzatu eta exijitu zitzaion: desarmatze eta desagete prozesu bat diseinatu, garatu eta bururaino eramatea. Horretan ari dela esan digu publikoki. Nazioarteko Egiaztatzaille Batzordeak horrela berretsi du –ezagutu ditugun zailtasun eta emaitza eskasekin– eta azkeneneko Adierazpenean –otsailaren 29an– desarmatzeko prozesua bururaino eramateko asmoa duela jakinarazi du, eta “armak, leherkariak eta gailuak erabilera operatibotik kanpo” daudela bermatu. Herri honi zor zaion pauso ezinbestekoa da hori. Gainera, itxura denez, Estatuaren aldetik inolako erraztasun operatiborik emango ez denez, lehenbailehen burutzea izango da erabakirik praktikoa eta eraginkorra. Ea, behingoz, ETAK gizarte honek eskatutakoari “zintzotasunez” erantzuten dion.

Presoen itzulera ere ez da arazo txikia. EPPK ere kontzientea da horretaz. Argi dago presoek aurrerapausoa egin dutela gomendioak jarraituz: lege baliabideak erabiltzea, egindako mina aitortuz. Orain banakako eskaerak bideratuko dituzte, egoera larrienetatik hasita: hona hemen beste erantzun positiboa bakerako bidean. Espero dut bideratuko dituzten eskaerak zentzuzkoak eta “praktikoak” izatea.

Ez naiz, ez, ahaztu bi arlo zehatz horietan Espainiako Gobernuari eskatu zitzaionaz. Baina Gobernua mututu da; dagoeneko ETA ez omen da arazo berarentzat –aldiz, ETArekin presentzia Alderdi Popularrarentzat arazo bihurtu daiteke maiatzeko hauteskundeetarako lehian–. Gobernuarengandik oztopoa besterik ez datorkigu, desarmearen prozesurako batez ere. Eta laster izango dute presoan eskaerei erantzuteko aukera; orduan ikusiko da bere benetako asmoa, aitzakiarik gabe.

Halere, *Bagoaz!* Ez da erraza, baina hementxe dugu denon artean jorratu beharreko bidea. ■

